

Grup de treball d'Educació per la Sostenibilitat i per una Cohesió social i ambiental

- “*Un divendres amb futur*” -

Divendres, 4 d'octubre del 2019, Barcelona

1. Benvinguda i presentació
2. Informacions d'interès
 - Balanç del Simposi sobre ApS i Servei Comunitari
 - Nou cercador de recursos d'educació ambiental de la Diputació de Barcelona
3. Juguem amb la Ruleta dels ODS. L'Agenda 2030 i l'educació ambiental
 - Pausa -
4. Un divendres amb futur
 - Els #FridaysForFuture
 - On érem i on som ?
 - Reptes i necessitats pel nou mandat

Aprenentatge Servei i Servei Comunitari AMBIENTAL

[Simposi Aprenentatge Servei i Servei Comunitari Ambiental](#)

[Mapa interactiu dels projectes d'APS i SC Ambiental de Catalunya](#)

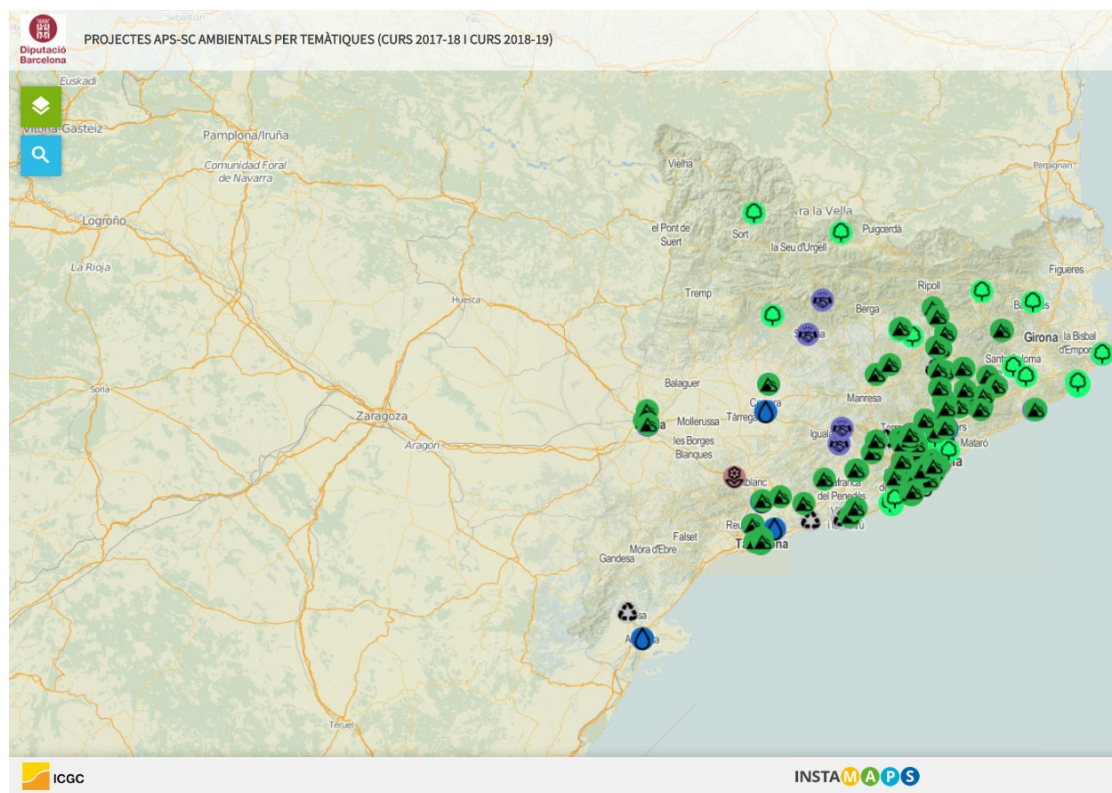
Formulari per incorporar nous projectes al mapa:

<https://formularis.diba.cat/diba/otepa/projectes-aprenentatge-servei-ambiental>

Aprentatge Servei i Servei Comunitari AMBIENTAL

Mapa interactiu dels projectes d'APS i SC Ambiental de Catalunya

Previsions del Pla de formació ambiental de la Diputació de Barcelona pel 2020

Cursos d'educació ambiental

Educació ambiental	Píndoles d'Educació ambiental (1): Parlar en públic sobre la crisi climàtica
Educació ambiental	Píndoles d'Educació ambiental (2): Educació ambiental, do-it-yourself
Educació ambiental	Eines per a l'educació ambiental al segle XXI

 CALENDARI QUART TRIMESTRE 2019

Formació ambiental

1	3	30	4	8
La gestió eficient de l'aigua com a eina d'adaptació al canvi climàtic	Paràmetres de qualitat de les instal·lacions d'enllumenat amb tecnologia LED	Incorporació de criteris ambientals i socials en els plecs de clàusules	Intervenció ambiental per a policies locals	Plans de millora de la qualitat de l'aire en el medi urbà
OCTUBRE	OCTUBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	NOVEMBRE

2	29	7	11
Millora dels sistemes de recollida selectiva i reducció d'impropis	Rehabilitació i construcció d'edificis municipals amb criteris nZEB	El Pacte dels alcaldes i alcaldesses per al clima i l'energia	L'amiant als edificis i instal·lacions
OCTUBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	NOVEMBRE

  Diputació Barcelona
#DibaOberta

<https://www.diba.cat/es/web/mediambient/form>

Grups de treball

Tots els grups de treball i comissions disposen d'un espai virtual específic i exclusiu ja en funcionament a <http://xarxaenxarxa.diba.cat>

4. Grup de treball d'Educació per la Sostenibilitat i per una Cohesió social i ambiental

Pla de treball:

El Grup de treball es dota d'un Pla de treball propi on es tractarà sobre el debat i reflexió sobre com passar del coneixement a l'acció, eines i recursos d'educació ambiental per adults, identificació d'accions amb sinèrgies amb altres serveis municipals: pobresa energètica, ...

Debat i participació sobre el Pla d'educació per la sostenibilitat de la Diputació de Barcelona

Crear un espai de difusió de Dades ambientals

Incloure una ampliació de projectes sobre estalvis d'energia per destinar recursos sobre pobresa energètica → GT Energia

Millorar la comunicació sobre la qualitat de l'aire → GT +Aire - Soroll

Promoure els camins escolars

Sensibilitzar a les escoles, AMPES..

Promoure accions i sensibilització sobre l'aprofitament alimentari (enlloc de prevenció del malbaratament alimentari)

Intercanviar experiències pedagògiques i sobre ciència ciutadana

Recopilar recursos educatius i pedagògics sobre biodiversitat urbana → C. Biodiversitat

Sostenibilitat
per a les
persones

G.T. d'Educació
per la
Sostenibilitat i
per una Cohesió
social i
ambiental
Com.
permanent

C. Horts
municipals i
socials

Cs. coord.
recursos i
campanyes

4. Grup de treball d'Educació per la Sostenibilitat i per una Cohesió social i ambiental

Implicació i aplicació de l'Aprenentatge servei

Elaborar un model de Pacte ciutadà per implicar a diversos sectors en el Pacte d'Alcaldes

Promoure projecte transversals amb:

Serveis socials: - Horts (C.Horts) - Pobresa energètica (GT.E)

Educació i Centre de Recursos pedagògics

Promoció econòmica i comerç

Cultura, turisme i altres.

Millorar el coneixement sobre aspectes metodològics i dinàmiques participatives

Promoure intercanvis d'experiències

Coordinació i intercanvis de programes d'educació ambiental per a escoles i per a adults

Sensibilització a personal municipal

Desenvolupament accions XESC – XARXA

Seguir tallers d'aprenentatge i diagnòstic xarxes i programes ed.ambiental a escoles

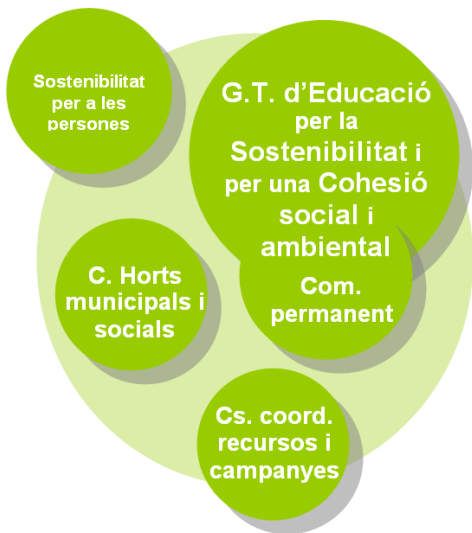
Sostenibilitat
per a les
persones

G.T. d'Educació
per la
Sostenibilitat i
per una Cohesió
social i
ambiental

C. Horts
municipals i
socials

Com.
permanent

Cs. coord.
recursos i
campanyes

4. Grup de treball d'Educació per la Sostenibilitat i per una Cohesió social i ambiental

Acció 2016:

- Grup de treball constituït (2 reunions).
- 2 Tallers sobre escoles per la sostenibilitat (col·laboració **Xarxa- XESC**).
- Cicle de 3 tallers sobre la metodologia **d'Aprenentatge servei**.
- Presentació del programa de suport "Passa l'energia" (DiBa)
- Constitució de la Comissió d'Ambients aquàtics continentals**

Campanyes: A part les jornades de presentació cada any de la Setmana de l'Energia, Let's Clean Up i Setmana de Prevenció de Residus

Calendari 2018: campanyes que es coordinaran accions i suport per part de la Xarxa

	Campanya	Dates	Entitats amb coordinació	Període d'aplicació dels recursos de suport
	Dia mundial de l'aigua	22 de març del 2018	Agència Catalana de l'Aigua, Diputació de Barcelona, Àrea Metropolitana de Barcelona i Ajuntament de Barcelona	Segona quinzena de març a primera quinzena d'abril
	Setmana Sense Soroll	25 d'abril del 2017	TES – Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona, Àrea Metropolitana de Barcelona i Ajuntaments de Barcelona i Sabadell	Segona quinzena abril a primera quinzena de maig
	Dia Mundial del Medi ambient + Setmana europea de l'energia	5 de juny + 4 al 8 de juny del 2018	Institut Català de l'Energia, Diputacions catalanes, AMB, Aj.Barcelona i Agències comarcals d'energia	Maig a Juliol
	Setmana de la mobilitat	Setembre 2018	Generalitat de Catalunya, Taula de coordinació de la Setmana, Diputació de Barcelona	Setembre – Octubre
	Setmana Bio per l'alimentació ecològica	20 al 28 d'octubre	Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona	Suport a la difusió
	Setmana europea de prevenció de residus	LCUDS Maig 2018 i Novembre 2018	Agència de Residus de Catalunya, Diputació de Barcelona, Àrea Metropolitana de Barcelona	LCUDS de l'11 al 13 de maig i Setmana Novembre

4. Grup de treball d'Educació per la Sostenibilitat i cohesió social

Acció 2017:

- Reunió del grup de treball de coordinació de campanyes (27 de gener).
- **Jornada Educació ambiental, d'on venim ? Cap a on anem ?** (8 de juny)
- **Reunió del Grup de treball:** intercanvi d'experiències curs escolar 2016-17 i noves idees 2017-18 (29 de juny)
- Cicle de taller **La caixa d'eines de l'educació ambiental** (3 sessions) (octubre – desembre)
 - Comunicació i participació ambiental
 - Com explicar el canvi climàtic a través d'experiències vivencials
 - Dinàmiques de treball en grup i creació de xarxes de suport a escoles per la sostenibilitat (amb XESC)

Sostenibilitat
per a les
persones

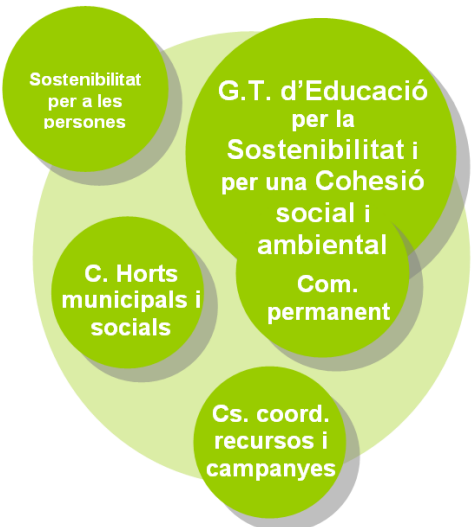
G.T. d'Educació
per la
Sostenibilitat i
per una Cohesió
social i
ambiental
Com.
permanent

C. Horts
municipals i
socials

Cs. coord.
recursos i
campanyes

Educació ambiental

D'on venim? Cap a on anem?

Sostenibilitat
per a les
persones

G.T. d'Educació
per la
Sostenibilitat i
per una Cohesió
social i
ambiental

C. Horts
municipals i
socials

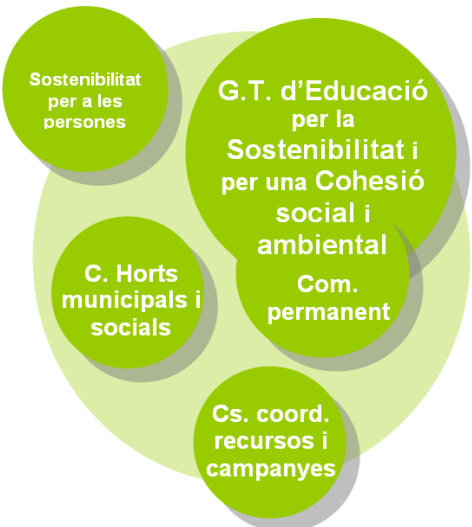
Com.
permanent

Cs. coord.
recursos i
campanyes

4. Grup de treball d'Educació per la Sostenibilitat i cohesió social

Acció 2018:

- Debat sobre experiències dins l'Assemblea de Castellar del Vallès.
- **La caixa d'eines de l'educació ambiental. Segon cicle:**
 - Taller 1: Persones, valors socials i transversalitat. Noves estratègies de comunicació i participació ambiental per a la prevenció i gestió dels residus. (9 de març);
 - Taller 2. Com inspirem a l'acció en matèria de canvi climàtic Inclou visita a l'exposició *Després de la fi del món* (CCCB) (12 d'abril al CCCB),
 - Taller 3. Ludificació aplicada a l'educació ambiental (25 de maig)

Sostenibilitat
per a les
persones

The diagram shows a central light green circle containing the text 'G.T. d'Educació per la Sostenibilitat i per una Cohesió social i ambiental'. Surrounding this central circle are four smaller green circles, each containing a specific function: 'Sostenibilitat per a les persones' (top-left), 'C. Horts municipals i socials' (middle-left), 'Cs. coord. recursos i campanyes' (bottom-left), and 'Com. permanent' (middle-right). The entire group of circles is set against a background of larger, overlapping light green and blue shapes.

G.T. d'Educació
per la
Sostenibilitat i
per una Cohesió
social i
ambiental

C. Horts
municipals i
socials

Com.
permanent

Cs. coord.
recursos i
campanyes

4. Grup de treball d'Educació per la Sostenibilitat i cohesió social

Acció 2018:

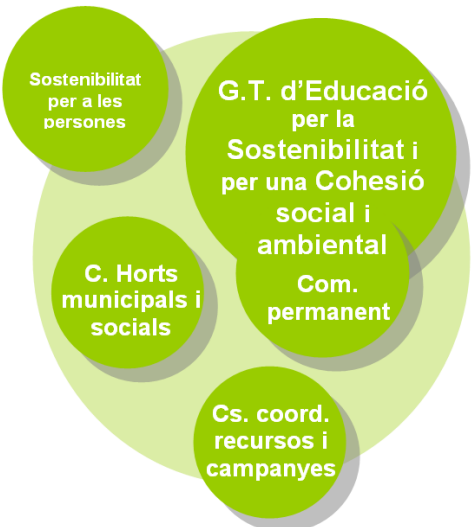
- **La caixa d'eines de l'educació ambiental. Tercer cicle:**

Tallers a RECUWASTE organitzats per DIBA i Xarxa:
Comunicació (8 d'octubre)

Taller 1: Participació i cocreació ambiental: de l'escola a la resta de la ciutat. 22 d'octubre

Taller 2. Sostenibilitat a les aules i més enllà. Comunicació i xarxes 30 de novembre

- Participació al Congrés Nacional d'Educació Ambiental (16 d'octubre)

Sostenibilitat
per a les
persones

The diagram shows a central light green circle containing four smaller green circles. The top-left circle is labeled 'Sostenibilitat per a les persones'. The top-right circle is labeled 'G.T. d'Educació per la Sostenibilitat i per una Cohesió social i ambiental'. The bottom-left circle is labeled 'C. Horts municipals i socials'. The bottom-right circle is labeled 'Com. permanent'. Below this central structure is a large, abstract graphic consisting of several overlapping curved shapes in shades of green, blue, and orange, resembling a stylized 'S' or a series of flowing bands.

G.T. d'Educació
per la
Sostenibilitat i
per una Cohesió
social i
ambiental

C. Horts
municipals i
socials

Com.
permanent

Cs. coord.
recursos i
campanyes

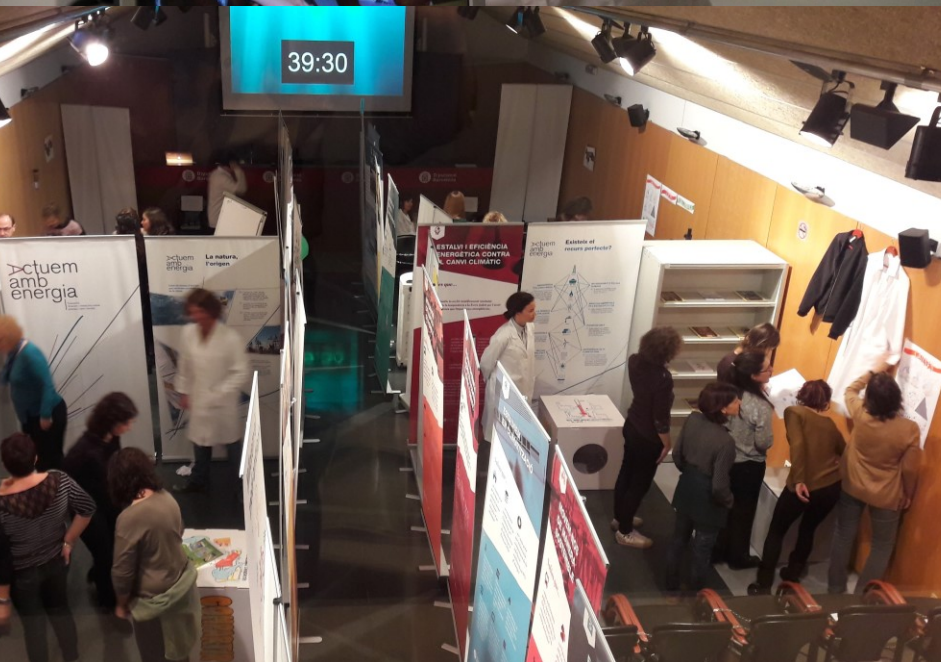
4. Grup de treball d'Educació per la Sostenibilitat i cohesió social

Acció 2019:

Suport a:

- Jornada L'Aprenentatge Servei, una eina d'educació ambiental per conservar rius, basses i rieres (DIBA) 22 de març 2019
- Jornada Descobrir el territori en clau de sostenibilitat (DIBA) 22 de maig
- 1er Simposi d'ApS i servei comunitari ambiental (5 de setembre)
- Acolliment de l'Acte de la Xarxa Barcelona+Sostenible pel Dia Mundial del Medi Ambient 5 de juny

Inici Temes Grups

La Xarxa en xarxa

Dimarts
25
09:30h
Juny 2019

**Sessió del Grup de treball
d'Adaptació al Canvi climàtic**
Edifici 25, Sala S7 c. Urgell, 187 -
Recinte Escola Industrial (Barcelona)

Novetats

Dimecres
10
09:30h
Juliol 2019

Reunió del Grup de treball d'Energia Sostenible Local + Agències d'Energia: final de mandat

Publicat per Enric Coll Gelabert el 19/06/2019 - 15:15

Diputació de Barcelona, Sala d'Actes de l'Edifici del Vagó, Recinte Escola Industrial. c. Urgell, 187 - Recinte Escola Industrial

En el marc dels treballs i activitats del Grup de treball d'Energia Sostenible Local i la seva Comissió d'Agències Locals i Comarcals d'Energia, us convoquem aquesta sessió de final del mandat per compartir les experiències realitzades i plantejar-nos noves necessitats i reptes pel nou mandat de la Xarxa, i fer una trobada de final de curs abans de vacances també.

PROGRAMA

INSCRIPCIÓ: Confirmeu assistència a collge@diba.cat

1

Inici

Presentació
Manual d'ús
Novetats de la comunitat

Assemblea general
Casos pràctics i bancs de recursos
CALENDARI previst
Web i xarxes socials
Membres
La Xarxa i l'Agenda 2030

Qui està connectat?

Tuits de @XarxaSost

Xarxa Sostenibilitat
@XarxaSost
RT @AJMasquefa " Aquest mes de juny hem habilitat a la via pública una minideixalleria per fomentar el reciclatge. ...
Més informació: pic.twitter.com/YR9Y79whnc
ow.ly/5YPx30oV5BB

[🏠](#) / [40 anys d'Educació Ambiental](#)

40 anys d'Educació Ambiental

Arrel de la publicació del llibre '**Educació ambiental. D'on venim? Cap on anem?**' Sostenible vol dedicar aquest especial a l'anàlisi de l'estat de l'educació ambiental a Catalunya després de 40 anys. Aquí podràs trobar informacions i anàlisis des d'una mirada crítica i una reflexió profunda per extreure coneixement del camí recorregut i actuar assumint els reptes i la necessitat de transformar una educació que vol transformar el món.

Quin balanç en fem?

Procediment:

- Exercici a nivell de municipi.
- Reflexió interna:

En quin punt us trobàveu quan vàreu venir per primera al grup de treball? On sou ara?

Què heu après i què us ha estat més útil?

Què sentíem i què sentim ?

- Completar fitxes i penjar-les a la paret
- Discussió dels resultats.

Nom de l'ens local:

On ens trobàvem i on som ?

Educació ambiental

PLANIFICACIÓ

L'educació ambiental està present en els plans i els programes de ciutat

POLÍTICA

L'educació ambiental està presents en el discurs polític

ACCIÓ

L'educació ambiental és ja una realitat i s'està executant projectes i programes educatius

ENTORN

L'entorn es preocupa, interessa i actua en el marc de l'educació ambiental

ORGANITZACIÓ

L'educació ambiental està integrada a l'organització i es considera de forma integral i habitual

Situació incipient 0 1 2 3 Situació completa

Aprenentatges

Fita assolida

Utilitat

Reunions del Grup

- +

La Caixa d'Eines

- +

Campanyes

- +

Xarxa en Xarxa

- +

Sostenible.cat

- +

Nom de l'ens local:

Què sentiém i què sentim?

Què recordes ?

Trien 5...

escoltar

debat

economia

natura

clima

aïre

plàstic

residu

pràctica

creació

efectiva

realista

esperança

participar

aigua

acció

energia

aliment

compartir

M'he divertit

**M'he sentit
compromesa**

He après

M'he sorprès

Hem fet grup

4 preguntes sobre el **FutuR**

Tenim necessitats compartides ?

Volem aprendre ?

Volem ser útils ?

Volem participar ?

I ara, què?

Mapegem les necessitats compartides per alimentar el nou pla de treball 2019-2023.

Procediment (1/2)

Identificació de reptes compartits

- Exercici en grups de 5-6 persones.
- Quins són els principals reptes per a l'impuls de l'educació ambiental? Exercici individual: escriure reptes en un full (paraules curtes).
- Posada en comú: quins reptes compartits tenim? Top 3 (un repte per postit).
- Mapeig de reptes a la paret, agrupats per afinitat.

Resultats del Reptes compartits

REORDENATS PER CONCEPTES:

Cocreació, participació en un projecte compartit, conjunt:

1. Crear i executar un recurs compartit. Compartir-ne de fets
2. Concretar accions conjuntes de tots els participants de la Xarxa. No en forma de campanya. Efemèrides, perquè es visualitzi a tot Catalunya.
3. Treballar conjuntament el tema de l'APS entre Medi Ambient i Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona i si podem Educació DIBA
4. Fer una meta-APS en el Grup de treball
5. Fer propostes conjuntes d'accions concretes.
6. Obrir la Xarxa! Expandir-nos, que siguem el catalitzador d'un canvi amb impacte tangible a la societat.

Resultats del Reptes compartits

Transversalitat

1. Fer una sessió amb tècnics municipals de medi ambient i tècnics municipals d'educació, en parella.
2. Aplicar la transversalitat en els temes d'educació ambiental al meu ajuntament, per poder portar a terme projectes.

Creació de documents de referència amb perspectiva Educació per la Sostenibilitat i Món Local

1. Com incloure l'educació ambiental en la resta de plans d'altres àrees de l'Ajuntament
2. Fer un pla estratègic d'Educació Ambiental consensuat per tots els municipis que marquin línies de treball per tal de tenir programes i accions coordinades i coherents els uns i els altres.

Resultats del Reptes compartits

Contactes amb altres agents

1. Arribar a les AMPES i personal no docent de la comunitat educativa, ens perdem la part de la família.
2. Barrejar tècnics municipals amb joves del moviment Fridays. Hi ha un salt generacional important que cal trencar
3. Què enganxa als joves (més enllà dels Fridays)
4. Conèixer eines / recursos per millora la participació de tots els agents municipals
5. Aprofundir sobre com comunicar el canvi climàtic a nens de diferents edats i sensibilitats per evitar deprimir-los però alhora ser realistes
6. Com connectar amb el moviment Fridays for Future
7. Crec que estaria bé reflexionar sobre aquest moviment juvenil i fins i tot fer alguna formació específica o sessió per posar en context aquesta iniciativa respecte els joves i el foment de la participació en general.

Resultats del Reptes compartits

Nous formats, noves dinàmiques

1. Posar en comú recursos que no siguin tant experimentals (de ciències), sinó que treballin les arts escèniques i plàstiques, també les llengües, els idiomes.
2. Dinàmiques de reflexió que ens puguem emportar el nostre municipi
3. Compartir projectes d'èxit, innovadors.
4. Experimentar! Ser més innovadores en el disseny/concepció, però alhora ser més atrevits en l'acció, en l'arrencada i posada en marxa dels recursos.

Comunicació ambiental aplicada a l'Educació per la Sostenibilitat

1. Aprofundir sobre com comunicar el canvi climàtic a nens de diferents edats i sensibilitats per evitar deprimir-los però alhora ser realistes

Resultats del Reptes compartits

Compartir

1. Posar en comú recursos que no siguin tant experimentals (de ciències), sinó que treballin les arts escèniques i plàstiques, també les llengües, els idiomes.
2. Conèixer eines / recursos per millora la participació de tots els agents municipals
3. Compartir projectes d'èxit, innovadors.
4. Formació i intercanvi

Visites i intercanvi entre projectes i equipaments d'educació ambiental

1. “Provar” en pell pròpia projectes locals, visites i conèixe'ls in situ.

Resultats del Reptes compartits

Reflexions sobre Educació per la Sostenibilitat

1. Fer pressió a nivell polític perquè el medi ambient estigui amb més prioritat a l'agenda
2. L'educació per a la sostenibilitat als currículums d'educació secundària
3. Esdevenir referents! Que siguem influencers en educació per la sostenibilitat las nostres respectius territoris. Amb solvència, amb professionalitat. Que els grups activistes no ens passin per sobre i se'ns mengin la feina feta
4. Consolidar-nos! L'educació per la sostenibilitat no té final, no pot ser un grup de treball esporàdic. Cal perseverar, cal seguir empenyent junts. La unió fa la força.
5. Marcar-nos fites. Avaluar l'abast de les nostres accions
6. Estaria bé treballar alguna mena d'indicadors sobre les activitats d'educació ambiental que es fan des dels diferents municipis que integren la xarxa per valorar que és fa, més enllà de si estan a la xesc o no...i conèixer projectes singulars...

Resultats del Reptes compartits

Temes on aplicar l'Educació per la Sostenibilitat

1. Recursos útils sobre canvi climàtic
2. Potenciació de les energies renovables a la ciutadania.
3. Subvencions a escoles per millores energètiques, aigua i aïllament.
4. Recursos ecològics limitats: fi del petroli, no més plàstics, fi de la tecnologia basada en mirenals.
5. Ambientaltització de les institucions i l'Ajuntament
6. Disminució dels residus
7. Disminució de CO₂.
8. Consum d'energia, plàstic, local. Sentiment
9. Com treballar el tema del plàstic a nivell municipal
10. Seria interessant fer alguna activitat sobre microplàstics...fer una sessió pràctica (el CRAM ens la podria fer...) i rebre formació “académica” sobre el tema..